

Kommunpolitiskt handlingsprogra

Kristdemokraterna i Älvkarleby kommun

Skutskär/Älvkarleby

INLEDNING

I Älvkarleby kommun finns fantastiska förutsättningar till ett gott liv i livets alla skeenden. Här finns en härlig natur där Dalälven möter havet, kilometerlånga sandstränder, en enorm artrikedom i såväl hav som i skogen och en bygd som präglas av landsbygdens småskalighet och trygghet men ändå närhet till storstädernas puls.

I Älvkarleby har Socialdemokraterna styrt i över hundra år. Det har skapat en politisk kultur där makten koncentrerats och där nya idéer alltför ofta trängts undan. Kristdemokraterna är idag en tydlig oppositionskraft – men vi nöjer oss inte med att granska och kritisera. Vi är redo att ta ansvar för kommunen och bidra till ett nytt styre.

Tillsammans med Moderaterna och Sverigedemokraterna vill vi skapa ett alternativ som sätter trygghet, ansvar och utveckling i centrum. Ett styre som vågar prioritera kärnverksamheterna, stärka familjerna och skapa bättre förutsättningar för företagande och tillväxt. Vi går till val 2026 med avsikten att vinna en majoritet och styra kommunen tillsammans med Moderaterna och Sverigedemokraterna

Älvkarleby kommun ska vara en kommun där det är tryggt att leva, enkelt att driva företag och attraktivt att bo – genom hela livet.

Mattias Nygren
Toppkandidat

Innehåll

<u>Inledning</u>	2
<u>1. Familjen och familjepolitiken</u>	4
<u>2. Barn och utbildning – trygghet, kunskap och studiero</u>	5
<u>3. Äldreomsorg, ofrivillig ensamhet och valfrihet</u>	7
<u>4. Trygghet och socialt ansvar</u>	9
<u>5. Bostadspolitik och attraktiva livsmiljöer</u>	10
<u>6. Turism och besöksnäring – en outnyttjad potential</u>	11
<u>7. Näringsliv och företagande – från hinder till möjligheter</u>	13
<u>8. Civilförsvaret, krisberedskap och ett robust samhälle</u>	15
<u>9. Kvinnofrid, barnfrid och hedersproblematik</u>	17
<u>10. Miljö, klimat och Energi</u>	19
<u>11. Likabehandling, värdighet och en gemensam samhällsgemenskap</u>	21

1. FAMILJEN OCH FAMILJEPOLITIKEN

Familjen är samhällets viktigaste gemenskap och den grund på vilken ett tryggt och fungerande samhälle byggs. Det är i familjen barn får sina första värderingar, lär sig ansvar och formas till framtida samhällsmedborgare. Därför måste politiken utgå från att stärka – inte ersätta – familjen.

Kristdemokraterna i Älvkarleby sätter familjen i centrum. Vi värnar föräldrars rätt och ansvar att uppfostra sina barn och fatta beslut som rör familjens vardag. Samhällets uppgift är att stödja familjer – inte ta över deras roll.

Samtidigt ser vi att alla familjer inte klarar sitt ansvar fullt ut. När barn far illa, hamnar snett eller saknar tydliga ramar måste kommunen agera tidigt och kraftfullt. Insatser ska sättas in i tid, med fokus på att stärka föräldrar i deras föräldraansvar och skapa stabila uppväxtvillkor för barnen.

Vi accepterar inte en utveckling där barn och unga växer upp utan trygghet, struktur och vägledning. Det ska få konsekvenser när föräldraansvaret brister – samtidigt som samhället ska erbjuda stöd för att familjer ska kunna fungera. Ett starkt samhälle börjar med starka familjer.

Kristdemokraterna vill:

- Stärka det förebyggande arbetet riktat till familjer och föräldrar
- Tidigt identifiera barn i riskzon och sätta in riktade insatser
- Tydliggöra föräldrars ansvar i samverkan med socialtjänst och skola
- Säkerställa att inga barn lämnas utan stöd eller vägledning

2. BARN OCH UTBILDNING – TRYGGHET, KUNSKAP OCH STUDIERO

Skolans främsta uppdrag är att förmedla kunskap och skapa förutsättningar för varje elev att lyckas. För att detta ska vara möjligt krävs trygghet, studiero och tydligt ledarskap i klassrummet.

Kristdemokraterna motsätter sig planerna på att slå samman Boda skola med Rotskärsskolan. Att använda skolorganisationen som ett integrationspolitiskt verktyg riskerar att ske på bekostnad av elevernas kunskapsutveckling och trygghet. Varje skola måste ges förutsättningar att fungera väl utifrån sina egna behov. Problemen i skolan ska lösas där de finns – inte flyttas runt.

Vi ser idag en allvarlig situation, särskilt på Rotskärsskolan, där bristande studiero och ordning påverkar både elever och personal negativt. Det är oacceptabelt att en majoritet av eleverna ska få sin skolgång försämrad på grund av en mindre grupp som inte klarar att följa skolans regler.

Idag är inte ens hälften av de som går ut högstadiet behöriga till gymnasiet. Detta är den näst lägsta siffran i hela landet! Och detta trots att vi har väsentligt högre kostnader/barn för vår grundskola. Skolan måste vara en trygg arbetsplats – både för elever och lärare.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa studiero i alla klassrum
- Ge skolledningarna mandat att agera vid ordningsproblem
- Inrätta särskilda undervisningsgrupper eller resursskolor för elever med stora behov
- Skydda majoriteten av elever från att drabbas av en stökig skolmiljö
- Stärka lärarnas arbetsmiljö och auktoritet i klassrummet
- Att lärarna har goda språkfärdigheter i svenska språket
- Att elever ska få tydlig vägledning om vilka som är våra icke förhandlingsbara värderingar och vår värdegemenskap.
- Att fortsättningsvis stå upp för utövandet av svenska traditioner och sedvänjor inom skolan såsom svenska traditionella högtidsfiranden och att skolavslutningar fortsatt ska ske i Svenska kyrkans lokaler.
- Att det inrättas en haverikommission som får i uppdrag att gå till botten med orsakerna till de låga slutbetygen och behörighet till gymnasiet bland 9:e klassarna
- Alla barn har rätt till en fungerande skolgång – men det kräver att ordning och ansvar gäller för alla.

Skolmåltider – näring, valfrihet och respekt

Skolmåltiden är en viktig del av elevernas vardag och en förutsättning för att kunna tillgodogöra sig undervisningen. Maten som serveras i skolan ska vara näringsriktig, vällagad och anpassad efter barns behov av energi och utveckling.

Kristdemokraterna anser att skolmåltiden inte ska användas som ett verktyg för politisk styrning av livsstilsval. Att införa återkommande vegetariska dagar av ideologiska eller klimatpolitiska skäl riskerar att ske på bekostnad av både valfrihet och acceptans.

Vi menar att valet av kost i grunden är en fråga för individen och familjen – inte för kommunen.

Barn ska inte tvingas att äta vegetarisk mat om de själva eller deras familjer inte önskar det. Inte heller ska skolmaten anpassas efter religiösa dogmer eller andra ideologiska idéer. Det ankommer inte på skolan att servera någon form av specialkost som inte kan motiveras utifrån medicinska skäl.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa att skolmåltider alltid är näringsriktiga och av hög kvalitet
- Avskaffa obligatoriska helvegetariska dagar i skolan, inom kommunens grundskoleverksamhet ska det varje dag serveras ett vegetariskt och ett animaliskt alternativ.
- Respektera men inte låta sig dikteras av familjers och individers val när det gäller kosthållning
- Skolan ska fokusera på kunskap och trygghet – inte på att styra elevers matval.

3. ÄLDREOMSORG, OFRIVILLIG ENSAMHET OCH VALFRIHET

Äldreomsorgen ska präglas av värdighet, trygghet och respekt för individens behov och önskemål. Den som har arbetat ett helt liv och byggt vårt samhälle ska kunna åldras med trygghet och självbestämmande.

Kristdemokraterna sätter valfriheten i centrum. Äldre ska ha rätt att påverka sin vardag – inte minst i de mest personliga situationerna. Vi anser att det ska vara en självklar rätt att kunna välja vem som utför omsorg i intima situationer. Ingen ska tvingas ta emot personlig hygien eller vård från någon av motsatt kön om man inte själv önskar det. Det handlar om värdighet och respekt.

Vi vill också öka valfriheten genom att öppna upp för fler utförare inom hemtjänst och omsorg. Privata aktörer ska ges möjlighet att verka i kommunen, vilket skapar kvalitet, mångfald och valfrihet för den enskilde.

Dagens situation där hemtjänsten centraliserat handlar mat från en specifik aktör (COOP) – trots att denna inte längre finns lokalt – är orimlig. Kommunen ska stödja lokala handlare och samtidigt säkerställa att de äldre får en bättre och mer flexibel service. En värdig äldreomsorg sätter människan – inte systemet – i centrum.

Kristdemokraterna vill:

- Införa rätt att önska personal av visst kön vid intim omsorg
- Öka valfriheten genom fler utförare inom hemtjänsten
- Bryta monopoliserande inköpslösningar och gynna lokala handlare
- Säkerställa att äldres individuella behov och önskemål respekteras
- Att personer som arbetar inom vård och omsorg har goda kunskaper i svenska språket

Gemenskap och arbete mot ofrivillig ensamhet

Äldreomsorg handlar inte bara om vård och service – det handlar också om livskvalitet, värdighet och gemenskap. Många äldre i Älvkarleby lever i ofrivillig ensamhet. Det är ett växande problem som påverkar både den psykiska och fysiska hälsan. Ensamhet kan leda till otrygghet, nedstämdhet och försämrad livskvalitet. Kristdemokraterna ser detta som en viktig samhällsfråga som måste tas på allvar. Vi vill att kommunen ska arbeta aktivt för att bryta isolering och skapa möjligheter till social gemenskap. Här spelar civilsamhället – föreningar, kyrkor och ideella organisationer – en avgörande roll. Det offentliga kan inte ensamt skapa gemenskap, men det kan möjliggöra den.

Kristdemokraterna vill:

- Stärka samarbetet med civilsamhället för att motverka ofrivillig ensamhet

- Göra det enklare för föreningar att ansöka om stöd för aktiviteter riktade till äldre
- Aktivt uppmuntra initiativ som skapar mötesplatser och sociala sammanhang
- Stödja verksamheter som erbjuder sällskap, aktiviteter och gemenskap

Vi vill se fler aktiviteter som bryter isolering – allt från sociala träffar och gemensamma måltider till kultur, rörelse och samtalsgrupper.

Kristdemokraterna vill också att kommunen ska arbeta mer uppsökande för att identifiera äldre som riskerar att bli isolerade, så att stöd kan sättas in i tid.

Ett värdigt liv på äldre dagar handlar inte bara om omsorg – det handlar om att få känna gemenskap, mening och tillhörighet.

4. TRYGGHET OCH SOCIALT ANSVAR

Trygghet är en grundläggande rättighet. Alla som bor i Älvkarleby kommun ska kunna känna sig trygga – oavsett var man bor eller vilken tid på dygnet det är.

Utvecklingen med ökad otrygghet, skadegörelse och ungdomsrelaterad brottslighet är djupt oroande. Att det finns platser där människor uppmanas att inte vistas under vissa tider är helt oacceptabelt. Kommunen måste ta ett tydligare ansvar för tryggheten. Kristdemokraterna vill se ett kraftfullt och samordnat arbete där kommunen, polisen och civilsamhället samarbetar för att förebygga och bekämpa brott. Vi vill också stärka det personliga och gemensamma ansvaret i samhället. Fler vuxna behöver finnas ute i det offentliga rummet – och initiativ som nattvandring ska uppmuntras och stödjas.

Kristdemokraterna vill därför:

- Införa kameraövervakning på särskilt utsatta platser
- Verka för ökad polisiär närvaro och bättre tillgänglighet lokalt
- Stärka samverkan mellan kommun, polis och föreningsliv
- Stödja nattvandring och andra trygghetsskapande initiativ
- Arbeta förebyggande för att fånga upp ungdomar i riskzon

En viktig del i att skapa trygghet är att säkerställa att de personer som arbetar inom kommunens verksamheter är lämpliga för sina uppdrag. Detta gäller särskilt inom verksamheter som rör barn, äldre och andra utsatta grupper.

Kristdemokraterna anser att kommunen konsekvent ska använda alla de lagliga möjligheter som finns för att genomföra bakgrundskontroller vid rekrytering. Det handlar om att minimera risken för att personer med kriminell bakgrund eller olämpligt beteende får tillgång till förtroendekänsliga verksamheter. Det är en fråga om trygghet – men också om respekt för de människor som är beroende av kommunens omsorg och service. Trygghet skapas inte bara i det offentliga rummet – utan också genom vilka vi anställer och vilket ansvar vi tar som arbetsgivare.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa att utdrag ur belastningsregister och andra relevanta kontroller görs i linje med vad lagstiftningen medger
- Aktivt använda samtliga lagliga verktyg för bakgrundskontroller vid nyanställning
- Införa tydliga rutiner och uppföljning kring rekryteringar i känsliga verksamheter
- Arbeta förebyggande för att minska risken för infiltration och oseriösa aktörer i kommunal verksamhet

5. BOSTADSPOLITIK OCH ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER

För att Älvkarleby kommun ska växa och utvecklas krävs en aktiv och framåtblickande bostadspolitik. Kommunen måste bli mer attraktiv för människor som vill etablera sig, arbeta och bygga sin framtid här.

Idag är fokus alltför ensidigt på hyresrätter. Kristdemokraterna vill skapa en bättre balans där fler ges möjlighet att äga sitt boende. Vi vill se en ökad andel bostadsrätter och småhus och ett minskat bestånd av hyresrätter. Detta stärker både individens frihet och kommunens långsiktiga utveckling. Möjligheten att äga sitt boende är viktig för ansvarstagande, stabilitet och ekonomisk trygghet. Samtidigt behöver kommunen arbeta mer aktivt med att skapa attraktiva boendemiljöer. Tillgång till naturnära lägen, vattennära tomter och flexibla bygglovsprocesser är avgörande för att locka nya invånare.

Kristdemokraterna vill:

- Öka andelen bostadsrätter i kommunen
- Pröva ombildning av delar av befintligt hyresbestånd
- Möjliggöra nybyggnation av småhus i attraktiva lägen
- Arbeta aktivt med strandskyddsdispenser där det är möjligt
- Förenkla och påskynda bygglovsprocesser
- Utforma generösa detaljplaner gällande byggnation och utformning av egna hem

Älvkarleby ska vara en kommun där människor vill bo – inte bara en kommun där man får bo. Men ett attraktivt Älvkarleby handlar inte bara om nya bostäder – det handlar om att hela kommunen ska leva.

Vi vill säkerställa att det finns tillgång till grundläggande samhällsfunktioner även utanför centralorten. Landsbygden och kransorterna är en tillgång, inte ett problem. För att människor ska vilja bo kvar och flytta till orter som Gårdskär, Marma, Älvkarleby och Hyttön krävs fungerande service, lokalt engagemang och möjligheter till utveckling.

Kristdemokraterna har föreslagit att kommunen ska avsätta medel i form av en så kallad kommundelspeng. Syftet är att ge lokala initiativ möjlighet att söka stöd för utvecklingsprojekt som stärker attraktiviteten, boendemiljön och gemenskapen i respektive ort. Detta kan handla om allt från upprustning av gemensamma ytor till lokala utvecklingsinsatser som gör orten mer levande och attraktiv. Älvkarleby ska vara en kommun där både centralort och landsbygd utvecklas tillsammans – inte på bekostnad av varandra.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa att hela kommunen ges förutsättningar att leva och utvecklas
- Stärka tillgången till service och funktioner i kransorter och landsbygd
- Införa bygdepeng/kommundelspeng för lokala utvecklingsprojekt
- Uppmuntra lokalt engagemang, föreningsliv och initiativkraft
- Bygga ordentliga lekplatser i ytterområdena och centralorten samt att minst en av dessa ska vara anpassad för barn med särskilda behov

6. TURISM OCH BESÖKSNÄRING – EN OUTNYTTJAD POTENTIAL

Älvkarleby kommun har en unik natur och några av Sveriges mest attraktiva miljöer för friluftsliv, bad, fiske och rekreation. Trots detta är turismen kraftigt underutvecklad.

Det är inte brist på tillgångar – det är brist på politisk vilja, marknadsföring och struktur. Ett tydligt exempel är Rullsands camping och badplats, ofta kallad “Upplands riviera”. Detta är en av regionens absolut finaste kustmiljöer, men marknadsföringen är i dag otillräcklig. Skyltning, synlighet och tillgänglighet måste förbättras kraftigt för att fler ska upptäcka platsen.

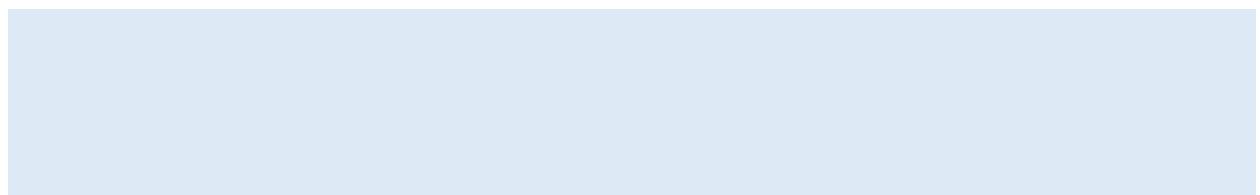
Men Rullsand är inte den enda tillgången. Även Sandbankarna och badplatsen i centrala Skutskär har mycket stor potential – som idag inte tas tillvara. Vid Sandbankarna är bristen på parkeringsplatser ett konkret problem. Besökare tvingas i dag parkera på sätt som leder till parkeringsböter, vilket innebär att kommunen möter sina gäster med sanktioner istället för service. Det är inte rimligt. Kristdemokraterna vill att kommunen intar en tydligt mer välkomnande och lösningsorienterad hållning. Besökare ska mötas av tillgänglighet, service och god planering – inte av hinder. Samtidigt är badet i Skutskär kraftigt eftersatt trots sitt centrala läge och sin potential att bli en attraktiv mötesplats för både invånare och besökare.

Kristdemokraterna vill:

- Kraftigt förbättra marknadsföringen av kommunens besöksmål
- Utveckla skyltning och tillgänglighet till turistområden
- Bygga ut parkeringsmöjligheterna vid Sandbankarna
- Skapa en mer välkomnande parkeringspolicy där service prioriteras
- Utveckla badplatserna till levande och attraktiva miljöer
- Anlägga beachvolleyplaner och aktivitetsytor i anslutning till våra badstränder
- Möjliggöra tillfällig handel, exempelvis kiosk- och glassförsäljning vid badplatserna
- Säkerställa god tillgång till toaletter och annan service
- Turismen ska vara enkel, tillgänglig och välkomnande.

En annan viktig del är att möta den snabbt växande trenden med husbilsturism. Här finns stora möjligheter att skapa attraktiva och tillgängliga ställplatser runt om i kommunen. Platser som Marma, Älvkarleby, Gårdskär och Älvskär har goda förutsättningar att utvecklas till attraktiva stopp längs kusten och Dalälven.

Kristdemokraterna vill:

- Skapa fler ställplatser för husbilar i attraktiva lägen
- Säkerställa tillgång till service som eluttag, toaletter och avfallshantering
- Införa enkla betalningslösningar, exempelvis via Swish
- Uppmuntra spontancamping och korttidsboende

Sportfisket är en central del av kommunens identitet och besöksnäring – men utvecklingen har gått åt fel håll. Det är oacceptabelt att det anrika lax- och havsöringsfisket i Dalälven har försämrats så kraftigt. En avgörande orsak är den ökade populationen av skarv, häger och säl, som påverkar fiskbestånden negativt. Detta måste hanteras.

Kristdemokraterna vill:

- Återupprätta Älvkarleby som ett ledande sportfiskeområde
- Aktivt arbeta för att minska skarvens negativa påverkan, kommunal skottpeng på skarv och gråsäl ska införas
- Stärka fiskbestånden i Dalälven och längs kusten
- Utveckla fisketurismen som en viktig näring

Vi ser också en stor potential i att utveckla båtlivet och göra kommunen mer attraktiv från sjösidan. Idag passerar många båtar utan att stanna – det vill vi ändra på. Älvkarleby ska vara en destination – inte en plats man passerar.

Kristdemokraterna vill:

- Utveckla gästhamnar och besöksbryggor, särskilt i Älvskär
- Förbättra farleder, prickning och tillgänglighet
- Synliggöra kommunen i navigationsguider och sjökortstjänster
- Skapa en välkomnande miljö för båtburna besökare

7. NÄRINGS LIV OCH FÖRETAGANDE – FRÅN HINDER TILL MÖJLIGHETER

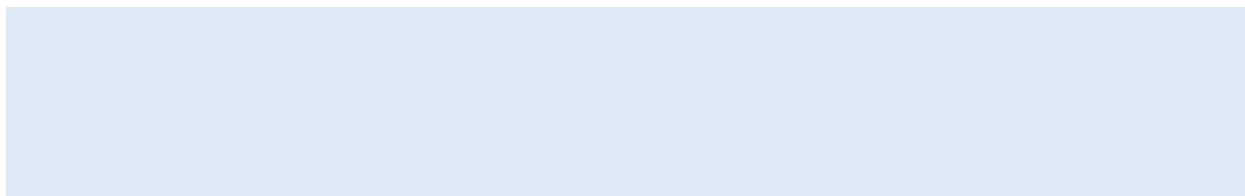
Ett starkt näringsliv är grunden för Älvkarleby kommuns utveckling. Det är företagen som skapar jobb, tillväxt och skatteintäkter som finansierar vår gemensamma välfärd.

Tyvärr visar återkommande utvärderingar att företagsklimatet i kommunen brister. Särskilt allvarlig är kritiken mot kommunens hantering av bygglov och tillståndprocesser, där företag upplever en stelbent, långsam och ibland direkt motverkande attityd. Detta måste förändras i grunden.

Kristdemokraterna vill att kommunen ska präglas av ett tydligt lösningsorienterat förhållningssätt. Utgångspunkten ska alltid vara att hjälpa företag framåt – inte att sätta upp hinder. Det handlar om en kulturförändring.

Kommunens tjänsteutövning ska präglas av dialog, flexibilitet och vilja att hitta lösningar inom lagens ramar. Där lagstiftningen ger utrymme för tolkning ska kommunen välja den väg som gynnar utveckling, etablering och företagande.

Kristdemokraterna vill:

- Införa ett tydligt service- och lösningsfokus i all myndighetsutövning
- Förbättra handläggningstider och bemötande i bygglovsprocesser
- Säkerställa att företag möts av dialog – inte byråkrati
- Aktivt arbeta för att förbättra kommunens företagsklimat och ranking

Kommunen ska vara en möjliggörare – inte ett hinder.

Vi ser också ett behov av en mer strategisk planering av kommunens markanvändning. Idag finns ett industriområde i centrala Skutskär som upptar ett av kommunens mest attraktiva lägen. Detta är inte långsiktigt hållbart.

Kristdemokraterna vill påbörja en omställning där detta område successivt omvandlas till attraktiva bostäder och livsmiljöer. Samtidigt behöver kommunen planera för och utveckla ett nytt, modernt och ändamålsenligt industriområde i ett mer lämpligt läge. Denna förändring måste ske ansvarsfullt och i dialog med berörda företag.

Kristdemokraterna vill:

- Påbörja en långsiktig omvandling av industriområdet i centrala Skutskär
- Utveckla området för bostäder och attraktiva livsmiljöer
- Identifiera och planera för ett nytt industriområde i kommunenvi Älvkarlebykrysset
- Föra en tidig och tydlig dialog med berörda företag om framtida omlokalisering
- Säkerställa goda etableringsmöjligheter i det nya området

Älvkarleby ska vara en kommun där företag kan växa – och där mark används på ett sätt som skapar största möjliga värde för invånarna.

Lokal upphandling och stärkt självförsörjning

Kommunens upphandlingar är ett kraftfullt verktyg för att stärka det lokala näringslivet. Hur vi väljer att köpa in varor och tjänster påverkar direkt vilka företag som får möjlighet att växa och utvecklas i vår kommun.

Kristdemokraterna vill att kommunen i betydligt högre utsträckning ska prioritera lokala leverantörer – särskilt när det gäller livsmedel och samhällsviktiga tjänster.

Det handlar både om att stärka det lokala företagandet och om att bygga ett mer robust och motståndskraftigt samhälle. En ökad lokal produktion av livsmedel bidrar till bättre självförsörjningsgrad och minskad sårbarhet vid kriser och störningar.

Samtidigt är det en fråga om respekt för de företagare som verkar i kommunen. Lokala producenter ska ha en reell möjlighet att leverera till den kommunala verksamheten.

Flera kommuner i Sverige har redan visat att detta är möjligt i praktiken. Ett exempel är Lycksele kommun där man arbetar med konceptet “ko på rot”. Det innebär att kommunen upphandlar djur från lokala producenter och därefter även beställer slakt och styckning så nära produktionen som möjligt. På så sätt skapas en hel lokal värdekedja som gynnar både lantbruket och den offentliga måltidsverksamheten.

Kristdemokraterna vill:

- Öka andelen lokalproducerade livsmedel i kommunens verksamheter
- Anpassa upphandlingar så att mindre och lokala aktörer kan delta
- Ställa relevanta krav som möjliggör närproducerade alternativ
- Prioritera kvalitet, närhet och leveranssäkerhet i upphandlingar
- Säkerställa att skolor och äldreomsorg i första hand erbjuds lokalt producerad mat
- Detta gäller såväl skolmåltider som inköp inom hemtjänst och äldreomsorg.

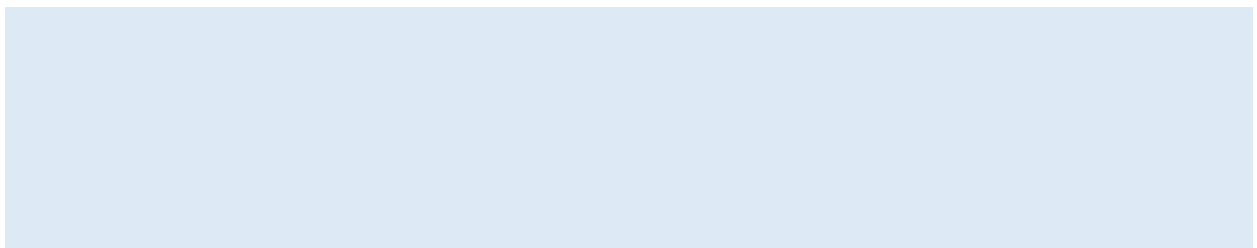
8. CIVILFÖRSVAR, KRISBEREDSKAP OCH ETT ROBUST SAMHÄLLE

Det säkerhetspolitiska läget i vår omvärld har förändrats i grunden. Hotbilden mot Sverige är bredare och mer komplex än på mycket länge. Krig i vårt närområde, ökade geopolitiska spänningar, cyberhot, energikriser och erfarenheterna från pandemin visar tydligt att samhällets beredskap måste stärkas – på alla nivåer.

Kommunerna har en central roll i detta arbete. Älvkarleby kommun ansvarar för samhällsviktiga funktioner som måste fungera även vid allvarliga störningar, kriser och i yttersta fall krig. Det handlar om äldreomsorg, vattenförsörjning, skola, räddningstjänst och social omsorg. Dessa verksamheter måste vara robusta, uthålliga och fungerande även under mycket pressade förhållanden. Kristdemokraterna ser att detta arbete behöver intensifieras kraftigt.

Vi vill att kommunen inte bara uppfyller de lagstadgade kraven på krisberedskap och civilt försvar – utan i flera avseenden går längre, för att säkerställa att vi klarar våra åtaganden även i de mest krävande situationerna. Det handlar om att bygga verklig motståndskraft.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa att alla samhällsviktiga verksamheter har uppdaterade och fungerande beredskapsplaner
- Stärka kontinuitetsplaneringen så att verksamheter kan upprätthållas vid långvariga störningar
- Säkerställa tillgång till reservkraft, nödvatten och kritiska resurser
- Att vår Styrel- och vattenplanering är helt genomförd

Beredskap handlar inte bara om planer – det handlar om förmåga i praktiken. Vi vill också stärka kommunens förmåga att hantera olika typer av kriser, från naturkatastrofer och extremväder till pandemier, cyberattacker och störningar i försörjningskedjor.

Kristdemokraterna vill:

- Utveckla lagerhållning av viktiga förnödenheter
- Stärka samverkan med regionala och nationella aktörer
- Säkerställa redundans i kritisk infrastruktur
- Genomföra regelbundna övningar för kris- och krigsberedskap

I ett skyrningsläge eller vid krig ställs helt andra krav på kommunen. Då måste verksamheter kunna fungera under mycket svåra förhållanden, samtidigt som befolkningen behöver stöd, information och trygghet.

Kristdemokraterna vill därför:

- Stärka kommunens roll i det civila försvaret
- Säkerställa att personal har utbildning och kunskap för krissituationer
- Utveckla tydlig kriskommunikation till invånarna
- Samverka med civilsamhället och frivilligorganisationer för att bygga lokal motståndskraft

Ett robust samhälle byggs inte enbart av offentliga institutioner – utan också av människor som tar ansvar för varandra. Därför vill vi även stärka invånarnas egen hemberedskap och kunskap om hur man agerar vid kris eller krig. Älvkarleby ska vara en kommun som står stark – även när samhället prövas som mest.

Kristdemokraterna vill:

- Informera och uppmuntra hushållens egenberedskap
- Stödja lokala initiativ och frivilliga försvarsorganisationer såsom Frivilliga Resursgruppen (FRG)
- Bygga en kultur av ansvar, beredskap och gemenskap
- Bidra med kunskap och råd om förbättrad hemberedskap

9. KVINNOFRID, BARNFRID OCH HEDERSPROBLEMATIK

Rätten till trygghet i det egna hemmet är grundläggande. Ingen kvinna och inget barn ska behöva leva i rädsla, utsättas för våld eller berövas sin värdighet och frihet.

Kristdemokraterna i Älvkarleby sätter kvinnors och barns trygghet i första rummet. När våld förekommer i nära relationer ska samhället alltid stå på offrets sida – tydligt och utan tvekan.

Vi ser med stor oro på våld i nära relationer och de konsekvenser det får för både kvinnor och barn. Barn som växer upp i våldsamma miljöer riskerar livslånga skador, och därför måste samhället agera tidigt, kraftfullt och uthålligt.

Särskild uppmärksamhet måste också riktas mot hedersrelaterat våld och förtryck. I dessa fall begränsas individens frihet systematiskt genom kontroll, hot och ibland våld – ofta med familj eller släkt som utövare. Detta är en allvarlig kränkning av grundläggande fri- och rättigheter och måste bekämpas med full kraft. Ingen kultur eller tradition kan någonsin rättfärdiga förtryck.

Kristdemokraterna vill säkerställa att stödinsatser är anpassade även för personer som lever under hedersrelaterat förtryck, där hotbilden ofta är mer komplex och långvarig.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa långsiktigt ekonomiskt stöd till kvinnojourer och skyddade verksamheter
- Stärka tillgången till skyddat boende och akut stöd
- Alltid utgå från kvinnans och barnets bästa i beslut och insatser
- Säkerställa kompetens inom kommunen för att identifiera och hantera hedersrelaterat våld och att ett särskilt program och rutiner utvecklas för hur dessa situationer ska hanteras

Organisationer som Kvinnojouren Vitsippan spelar en avgörande roll i att skydda och stötta kvinnor och barn i utsatta situationer. Samtidigt måste samhället bli tydligare gentemot förövarna.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck är inte privata angelägenheter – det är brott. Kommunen ska, i nära samverkan med polis och andra myndigheter, arbeta mer aktivt och uppsökande för att förebygga och stoppa våld.

Kristdemokraterna vill:

- Stärka samverkan mellan socialtjänst, polis och andra aktörer
- Arbeta mer uppsökande mot riskmiljöer och kända våldsutövare
- Tydligt markera att våld och förtryck aldrig accepteras
- Utveckla insatser riktade till förövare för att bryta destruktiva beteenden

Vi ser också ett behov av ökad samordning mellan kommuner. Våldsutsatta och förövare rör sig ofta över kommungränser, vilket ställer krav på gemensamma strukturer och samarbete.

Kristdemokraterna vill därför:

- Ta initiativ till ett gemensamt kvinnofridsprogram tillsammans med närliggande kommuner
- Säkerställa att stödet till utsatta fungerar oavsett var i regionen man befinner sig
- Ett samhälle som inte skyddar sina mest utsatta sviker sitt uppdrag.

Älvkarleby ska vara en kommun där kvinnor och barn kan leva i trygghet – och där den som utövar våld möts av tydliga konsekvenser.

10. MILJÖ, KLIMAT OCH ENERGI

Kristdemokraternas miljöpolitik utgår från förvaltarskapstanken – att vi har ett ansvar att vårda och bevara den miljö vi lämnar över till kommande generationer. Naturen, våra vatten, våra skogar och vår närmiljö ska skyddas och tas om hand med respekt och långsiktighet.

Samtidigt måste politiken vara realistisk och ansvarsfull. Älvkarleby är en liten kommun. Våra möjligheter att påverka det globala klimatet är i praktiken obefintliga. Därför anser Kristdemokraterna att det är orimligt att belasta kommunens ekonomi och skattebetalare med kostnadsdrivande åtgärder som syftar till att minska klimatutsläpp, men som saknar reell effekt på den globala utvecklingen. Kommunens resurser ska i första hand gå till kärnverksamheten – skola, omsorg och trygghet.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa att klimatåtgärder inte genomförs om de innebär ökade kostnader för kommunen
- Avstå från dyrare alternativ, såsom biodrivmedel, om de inte kan motiveras utifrån ett totalförsvarsperspektiv
- Prioritera kommunens kärnverksamheter framför symbolpolitiska klimatåtgärder

Detta innebär inte att vi bortser från miljön – tvärtom. Vi vill föra en aktiv och ambitiös miljöpolitik på lokal nivå, där insatserna ger verklig effekt för vår närmiljö och livskvalitet.

Kristdemokraterna vill:

- Skydda och bevara kommunens natur- och vattenmiljöer
- Arbeta aktivt mot nedskräpning och klotter
- Säkerställa god tillgång till papperskorgar och soptunnor i offentliga miljöer
- Upprätthålla en låg tolerans mot nedskräpning och skadegörelse
- Skapa en ren, trygg och trivsam kommun för invånare och besökare

Energiförsörjning, lokal belastning och miljöansvar

Älvkarleby kommun har under lång tid tagit ett mycket stort ansvar för Sveriges energiförsörjning – till ett högt pris för vår lokala miljö.

Utbyggnaden av vattenkraften i Dalälven har inneburit omfattande ingrepp i en av våra viktigaste naturresurser. I kommunen finns flera vattenkraftverk som kraftigt påverkar ekosystemen, inte minst genom att hindra vandrande fisk från att nå sina naturliga reproduktionsområden.

Samtidigt har kommunen – genom tidigare politiska beslut – tillåtit ytterligare energietableringar, såsom havsbaserad vindkraft och vindkraft i industriområden. I vårt närområde finns dessutom Forsmarks kärnkraftverk, vilket ytterligare förstärker regionens betydelse för Sveriges energiförsörjning.

Sammantaget innebär detta att Älvkarleby redan idag bidrar i mycket hög grad till landets energibehov. Det är därför inte rimligt att vår kommun ska belastas ytterligare.

Kristdemokraterna säger tydligt nej till alla försök till utbyggnad av vindkraft i kommunen – både på land och till havs.

Skälen är flera: negativ påverkan på naturmiljöer, fågelliv och marina ekosystem, samt betydande problem kopplade till återvinning och avfallshantering. I dag saknas fungerande metoder för att hantera exempelvis rotorblad på ett hållbart sätt, vilket innebär att miljöproblem riskerar att skjutas på framtiden.

Kristdemokraterna vill:

- Säga nej till ny vindkraft i kommunen, både på land och till havs
- Säkerställa att energilösningar inte skapar nya miljöproblem
- Värna kommunens natur- och livsmiljöer från ytterligare exploatering

Framtidens energi och återställd natur

Samtidigt ser vi behov av stabil och långsiktig energiförsörjning. Kristdemokraterna är därför öppna för att utreda möjligheten till småskalig kärnkraft, exempelvis i anslutning till Stora Ensos industriområde. En sådan lösning kan bidra till tillförlitlig elproduktion med begränsad lokal miljöpåverkan. Men vi vill också tänka längre än så.

En utbyggnad av modern, effektiv och tillförlitlig/driftsäker energiproduktion skulle kunna skapa förutsättningar för att på sikt minska beroendet av vattenkraften i Dalälven. Det skulle i sin tur möjliggöra en återställning av delar av älvens naturliga flöden. Detta skulle få mycket stora positiva effekter för miljön.

Kristdemokraterna vill:

- Utreda möjligheten att etablera småskalig kärnkraft (SMR) i kommunen
- På sikt möjliggöra en omprövning av vattenkraftens roll i Dalälven
- Återställa fria vandringsvägar för fisk
- Återskapa naturliga reproduktionsområden och stärka biologisk mångfald

Att återställa Dalälven skulle vara en av de mest betydelsefulla miljöinsatser som kan göras i kommunen – med konkreta och långsiktiga effekter för både natur och framtida generationer.

11. LIKABEHANDLING, VÄRDIGHET OCH EN GEMENSAM SAMHÄLLSGEMENSKAP

Alla människor har en okränkbar rätt till värdighet. Det är den grundläggande utgångspunkten för Kristdemokraternas politik och ska genomsyra all kommunal verksamhet.

I ett samhälle som håller samman behandlas människor med respekt och rättvisa – oavsett bakgrund, kön, tro, sexuell läggning eller andra personliga egenskaper. Det offentliga ska stå för saklighet, opartiskhet och likabehandling. Kristdemokraterna tar tydligt avstånd från alla former av diskriminering.

Samtidigt menar vi att kommunen inte ska ägna sig åt särbehandling baserad på identitet. Offentlig verksamhet ska inte dela upp människor i grupper utifrån etnicitet, könsidentitet eller andra tillhörigheter, utan utgå från individen. Varje människa ska bemötas som just en individ – inte som representant för en grupp.

Vi menar att människor i första hand ska bedömas utifrån sin karaktär. Med det avser vi egenskaper som ansvarstagande, respekt för andra, arbetsvilja, omdöme och förmåga att skilja mellan rätt och fel. Det handlar också om att kunna fungera i samspel med andra människor och att respektera de grundläggande normer och värderingar som bär upp vårt samhälle.

Detta är särskilt viktigt i offentlig verksamhet, där tillit, professionalism och gott bemötande är avgörande.

Kristdemokraterna tar också tydligt avstånd från alla former av kvotering. Att ge människor fördelar eller nackdelar baserat på kön, etnicitet, bakgrund eller andra identitetsmarkörer strider mot principen om likabehandling. Kvotering riskerar att underminera både rättvisa och förtroende.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa att all kommunal verksamhet präglas av respekt för människors värdighet
- Motverka alla former av diskriminering
- Säkerställa att rekrytering sker utifrån kompetens, erfarenhet och personlig lämplighet
- Tydligt motverka användning av kvotering i kommunens verksamheter
- Värna principen om saklighet och opartiskhet i offentlig förvaltning

Kommunen ska inte ta ställning i politiserade eller ideologiska frågor som riskerar att skapa splittring. Skattefinansierad verksamhet ska vara till för alla invånare och får aldrig uppfattas som partisk.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa att kommunen agerar opartiskt i förhållande till olika intressegrupper

- Undvika att skattefinansierad verksamhet används för att driva ideologiska agendor
- Värna att kommunens verksamheter upplevs som öppna och inkluderande för alla

Detta innebär också att kommunen inte ska kopplas till eller aktivt stödja enskilda rörelser vars verksamhet kan uppfattas som politiserad eller exkluderande gentemot andra.

Ett starkt samhälle byggs inte genom att dela upp människor – utan genom att hålla samman kring gemensamma värden, ansvar och respekt.

Älvkarleby ska vara en kommun där varje människa bemöts med värdighet – och där individens ansvar, karaktär och vilja att bidra står i centrum.

